

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Predbežný prehľad udalostí na stredu 3. novembra	3
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 2. 11. 2021, 9:51	
Doplnený prehľad udalostí na stredu 3. novembra	5
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 2. 11. 2021, 17:00	
Slováci sa zapájajú do medzinárodného výskumu sexuálneho správania	8
Online, skolske.sk, 2. 11. 2021, 11:43	
Alzheimerova choroba: Vedci odhalili skoré biomarkery, ktoré ju dokážu predpovedať	9
Online, mediweb.hnonline.sk, 2. 11. 2021, 12:00	
Celonárodná štúdia štartuje: Konečne spoznáme fakty o protilátkach u Slovákov	12
Online, mediweb.hnonline.sk, 2. 11. 2021, 19:54	
Fakulty a ústavy UPJŠ	13
Predbežný prehľad udalostí na stredu 3. novembra	14
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 2. 11. 2021, 9:51	
Doplnený prehľad udalostí na stredu 3. novembra	16
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 2. 11. 2021, 17:00	
Slováci sa zapájajú do medzinárodného výskumu sexuálneho správania	19
Online, skolske.sk, 2. 11. 2021, 11:43	
Celonárodná štúdia štartuje: Konečne spoznáme fakty o protilátkach u Slovákov	20
Online, mediweb.hnonline.sk, 2. 11. 2021, 19:54	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Predbežný prehľad udalostí na stredu 3. novembra [✉](#)

☐ 2. 11. 2021, 9:51, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **ÚPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: I. Matejička

popoludní: D. Macková

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Trenčiansky robotický deň (3. - 4. novembra)

15. ročník Medzinárodnej súťažnej prehliadky robotov

Trenčín, Expo center, K výstavisku 447/14

Delegácia poslancov Európskeho parlamentu navštívi osady na východe Slovenska (3. - 5. novembra)

Košice, Luník IX

08.25 Pracovný program predsedu vlády SR Eduarda Hegera + TK

08.25 h - Prehliadka ústavu, stretnutie s predstaviteľmi

Košice, Ústav materiálového výskumu SAV, Watsonova 47

09.40 h - Stretnutie so študentmi lekárskej fakulty

10.30 h - Diskusia s predstaviteľmi a študentmi ÚPJŠ KE na tému budúcnosti školstva

11.30 h - Stretnutie s rektormi košických univerzít na tému inovačný klaster

Košice, Lekárska fakulta **ÚPJŠ**, Trieda SNP 1

12.00 h - Stretnutie s vedením Vysokošpecializovaného odborného ústavu geriatrický sv. Lukáša.

Košice, Strojárska 13

14.00 h - Prehliadka 11 km dlhej cyklotrasy na bicykli v sprievode Zorana Bosáka z OZ KE.CY (Košické cyklotraily), mestskej cyklokoordinátorky Sone Antalovej a cyklistu Michala Luntera

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Po 14.00 h - TK, na ktorej predseda vlády zosumarizuje regionálny výjazd.

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

08.45 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

09.00 Online Deň otvorených dverí Univerzity Komenského v Bratislave

Pripojiť sa bude možné prostredníctvom stránky <https://zaziden.uniba.sk/den-otvorených-dverí/>.

09.30 TK ZMOS a Slovenského olympijského a športového výboru - podpora rozvoja športu

Téma: Združenie miest a obcí Slovenska a SOŠV začínajú spoluprácu. Cieľom je spoločná podpora rozvoja športu.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

11.30 Konferencia Budúcnosť automobilovej dopravy v Bratislave (2. - 3. november)

Diskutovať budú odborníci hlavného mesta SR, zástupcovia Ministerstva dopravy a výstavby SR, Národnej diaľničnej spoločnosti, Dopravného podniku Bratislava, Krajského dopravného inšpektorátu, Útvaru hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR, Mestskej polície Bratislava, Ministerstva životného prostredia SR, Technickej univerzity v Bratislave a mesta Praha.

Bratislava, Stará tržnica, Námestie SNP 25

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Výsledky kontroly hospodárenia v Rozhlase a televízii Slovenska podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu SR. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na roky 2022 až 2024. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

12.15 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

14.00 TK pri príležitosti otvorenia festivalu 31. Mesiac fotografie

festival potrvá od 2. do 30. novembra

Bratislava, Zoya Gallery, Erdődyho palác, Ventúrska 1

14.00 TK po rokovaní Odborového zväzu školstva a vedy na Slovensku

a partnerských reprezentatívnych organizácií v rezorte školstva

Témy: Novely školských zákonov v regionálnom školstve. Novela vysokoškolského zákona. Osobné výdavky v regionálnom a vysokom školstve (platy). Spoločné vyhlásenie.

Bratislava, hotel Sorea Regia, recepcia, Kráľovské údolie 6

16.00 Nočné pozorovanie netopierov

Večerná vychádzka so sprievodom po Náučnom chodníku malých netopierov spojená s pozorovaním netopierov cez nočné videnie.

Rákoš, pred Baníckou expozíciou, okres Revúca

18.00 Vyhlásenie najúspešnejších športovcov Ministerstva obrany za rok 2021

Banská Bystrica, Štátna opera, Národná 11

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

lk

Autor: LK

Doplnený prehľad udalostí na stredu 3. novembra [📄](#)

📅 2. 11. 2021, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **ÚPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: I. Matejička

popoludní: D. Macková

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Trenčiansky robotický deň (3. - 4. novembra)

15. ročník Medzinárodnej súťažnej prehliadky robotov

Trenčín, Expo center, K výstavisku 447/14

Text

08.25 Pracovný program predsedu vlády SR Eduarda Hegera + TK

08.25 h - Prehliadka ústavu, stretnutie s predstaviteľmi

Košice, Ústav materiálového výskumu SAV, Watsonova 47

09.40 h - Stretnutie so študentmi lekárskej fakulty

10.30 h - Diskusia s predstaviteľmi a študentmi ÚPJŠ KE na tému budúcnosti školstva

11.30 h - Stretnutie s rektormi košických univerzít na tému inovačný klaster

Košice, Lekárska fakulta **ÚPJŠ**, Trieda SNP 1

12.00 h - Stretnutie s vedením Vysokošpecializovaného odborného ústavu geriatrický sv. Lukáša.

Košice, Strojársená 13

14.00 h - Prehliadka 11 km dlhej cyklotrasy na bicykli v sprievode Zorana Bosáka z OZ KE.CY (Košické cyklotraily), mestskej cyklokoordinátorky Sone Antalovej a cyklistu Michala Luntera

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Po 14.00 h - TK, na ktorej predseda vlády zosumarizuje regionálny výjazd.

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Text, Video, Zvuk

08.45 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

09.00 Online Deň otvorených dverí Univerzity Komenského v Bratislave

Pripojiť sa bude možné prostredníctvom stránky <https://zaziden.uniba.sk/den-otvorených-dverí/>.

09.30 TK ZMOS a Slovenského olympijského a športového výboru - podpora rozvoja športu

Téma: Združenie miest a obcí Slovenska a SOŠV začínajú spoluprácu. Cieľom je spoločná podpora rozvoja športu.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

10.00 Odovzdanie šliapacích autíčok materskej škole za účasti starostky Starého Mesta Z. Aufrichtovej

Šliapacie autíčka poslúžia na to, aby sa na nich deti hrovou formou naučili orientovať sa v cestnej premávke.

Bratislava, materská škola, Beskydská 7

Text

10.00 39. rokovanie vlády SR

Vstup novinárov na Úrad vlády SR je cez bránu z Leškovej ulice.

Bratislava, Úrad vlády SR, Námestie slobody 1

Text, Zvuk

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Výsledky kontroly hospodárenia v Rozhlase a televízii Slovenska podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu SR. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na roky 2022 až 2024. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

12.15 Osobitný kontrolný výbor NR SR na kontrolu činnosti NBÚ - mimoriadne rokovanie

Bratislava, Ubytovacie zariadenie NR SR, rokovacia miestnosť č. 71, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

14.00 TK pri príležitosti otvorenia festivalu 31. Mesiac fotografie

festival potrvá od 2. do 30. novembra

Bratislava, Zoya Gallery, Erdődyho palác, Ventúrska 1

Text, Foto

14.00 TK po rokovaní Odborového zväzu školstva a vedy na Slovensku

a partnerských reprezentatívnych organizácií v rezorte školstva

Témy: Novely školských zákonov v regionálnom školstve. Novela vysokoškolského zákona. Osobné výdavky v regionálnom a vysokom školstve (platy). Spoločné vyhlásenie.

Bratislava, hotel Sorea Regia, recepcia, Kráľovské údolie 6

Text, Zvuk, Live

15.30 Vernisáž fotografií Prchavá prítomnosť

Exteriérová výstava v rámci projektu Fotografia v meste. Výstava potrvá do 15. decembra.

Martin, Turčianske kultúrne stredisko v Martine

16.00 Nočné pozorovanie netopierov

Večerná vychádzka so sprievodom po Náučnom chodníku malých netopierov spojená s pozorovaním netopierov cez nočné videnie.

Rákoš, pred Banickou expozíciou, okres Revúca

Text

17.00 Konferencia Budúcnosť automobilovej dopravy v Bratislave - záverečná diskusia

Diskutovať budú: minister dopravy a výstavby SR Andrej Doležal, primátor hlavného mesta SR Bratislavy Matúš Vallo a riaditeľ Útvaru hodnoty za peniaze MF SR Štefan Kišš.

Bratislava, Stará tržnica, Námestie SNP 25

Text

18.00 Vyhlásenie najúspešnejších športovcov Ministerstva obrany za rok 2021

Banská Bystrica, Štátna opera, Národná 11

Text, Video, Foto

18.00 Online diskusia Prečo je doprava v Prešove horúca téma?

Online vydanie diskusie Zastúpenia Európskej komisie v SR zo série Café Európa.

Livestream na FB Café Európa.

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

lk kh

Autor: KH

Slováci sa zapájajú do medzinárodného výskumu sexuálneho správania [↗](#)

📅 2. 11. 2021, 11:43, Zdroj: skolske.sk [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Užívateľov za deň: 2.8 tis. GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 241 Eur

V uplynulých dňoch začal zber dát v 45 krajinách sveta, pričom súčasťou výskumnej siete je aj Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia FF **UPJŠ** v Košiciach.

Bratislava 2. novembra (TASR) - Košickí psychológovia spúšťajú výskum zvláštností a faktorov sexuálneho správania jednotlivcov na Slovensku. Ide o súčasť medzinárodného výskumu sexuálneho správania dospelých International Sex Survey (ISS). TASR o tom informoval Marián Gladiš z Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (FF **UPJŠ**) v Košiciach.

V uplynulých dňoch začal zber dát v 45 krajinách sveta, pričom súčasťou výskumnej siete je aj Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia FF **UPJŠ** v Košiciach. „Sexuálne správanie je integrálnou súčasťou ľudského života, je nielen príťažlivou témou, ale aj dôležitou zložkou zdravia a osobnej pohody každého človeka. Veríme, že aj otázky dotazníka budú určitou inšpiráciou a obohatením úvah o tejto téme. Výskumné dáta zo Slovenska pomôžu významným spôsobom naplniť ciele výskumu a prispieť k prevencii sexuálneho správania, čo má pre zdravie a životnú pohodu každého jednotlivca mimoriadnu hodnotu,“ skonštatovali koordinátori slovenskej časti medzinárodného výskumu Oľga Orosová, dekanka fakulty a Ondrej Kalina.

Ako uviedli, zber dát už začal aj na Slovensku. Do anonymného výskumu sexuálneho správania sa môže zapojiť každý účastník starší ako 18 rokov prostredníctvom dotazníka zverejneného na webovej adrese <https://bit.ly/ISS-SLO-SL> .

Autor: TASR

Alzheimerova choroba: Vedci odhalili skoré biomarkery, ktoré ju dokážu predpovedať

2. 11. 2021, 12:00, Zdroj: [mediweb.hnonline.sk](https://www.mediweb.hnonline.sk), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: kš, kš, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 1.1 tis. GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 184 Eur

Nadácia SOCIA bude počas najbližších dvoch týždňov spoločne s partnermi informovať o viacerých preventívnych aktivitách, vrátane včasného vyšetrenia pamäti. Tento typ vyšetrení sa realizuje v ambulancii klinického psychológa. Je neinvazívne a dokáže včas podhodliť začínajúce problémy s pamäťou. Možno ho absolvovať osobne alebo online.

Nový výskum svetových vedcov identifikoval mikroskopické krvné proteíny, ktoré predpovedajú náchylnosť na demenciu.

Tieto biomarkery sú spojené s nervovou homeostázou (stálym vnútorným prostredím, tzv. schopnosťou mozgu zostať zdravým). Zmeny v týchto biomarkeroch sú, podľa vedcov, predzvesťou zmien v kognitívnych funkciách a môžu byť budúcim cieľom liečby. Súčasná liečba sa totiž zameriava iba na spomalenie progresie ochorenia.

Vedci v októbri odhalili, že cirkulujúce mikroskopické nukleotidy (aminokyseliny, ktoré sa viažu priamo na messengerové ribonukleové kyseliny mRNA) dokážu identifikovať bunkovú nerovnováhu v mozgu. Tieto nukleotidy, nazývané mikroRNA, sú ľahko merateľné krvné proteíny, ktoré môžu identifikovať skoré riziko Alzheimerovej choroby.

Úloha týchto mikroRNA pri nasmerovaní mRNA na ochranu mozgu pred zápalom znamená, že ich zameranie na terapiu by mohlo inhibovať poškodenie buniek v mozgu a oddialiť nástup demencie. Informoval o tom časopis EMBO Molecular Medicine a medicínsky portál MedicalNewsToday.

„Alzheimerova choroba je zvyčajne diagnostikovaná v pokročilom/symptomatickom štádiu ochorenia s relatívne pokročilou biomarkerovou/molekulárnou patológiou, akým je napríklad depozit amyloidu (je to bielkovina, alebo jej fragment, ktorá sa pri chorobných stavoch ukladá v medzibunkovom priestore) v mozgu. Problém bol v tom, že v čase, keď bola choroba diagnostikovaná, súčasná liečba bola v podstate neúčinná, pokiaľ ide o modifikáciu choroby,“ uviedla pre MedicalNewsToday Verna R. Porter, neurologička a riaditeľka programov pre demenciu, Alzheimerovu chorobu a neurokognitívne poruchy v Providence Saint John's Health Center v Santa Monice v Kalifornii.

Porovnanie biomarkerov

Molekulárne zmeny mozgu spojené s Alzheimerovou chorobou sa často vyskytujú mnoho rokov predtým, ako sa u pacientov prejavujú klinické príznaky. Preto vedci navrhli model na porovnanie výsledkov biomarkerov u zdravých dospelých s tými s kognitívnym poklesom.

V rozsiahlej štúdii založenej na podobnosti medzi ľudskou a myšou neurofyziológiou vedci hodnotili kognitívne funkcie mladých ľudí vo veku do 30 rokov. Potom identifikovali mikroRNA prítomné v krvi, ktoré zodpovedali ich kognitívnej funkcii.

Nakoniec vedci spojili tieto mikroRNA s väčšími mRNA, ktoré sa spájali s kognitívnym poklesom. Akonáhle výskumníci vytvorili toto spojenie, študovali mikroRNA ako možné biomarkery pre skorý kognitívny pokles.

O myšiach a ľuďoch

Ako uviedol MedicalNewsToday, u starnúcich myší sa môže vyvinúť kognitívny pokles, podobne ako u ľudí. Vedci preto navrhli nadväzujúci experiment na meranie rovnakých biomarkerov u zdravých a starnúcich myší. Takto mohli študovať „pred a po“ týchto mikroRNA biomarkerov a hľadať ich prítomnosť v krvi zdravých myší a myší, ktoré mali kognitívny pokles.

Nemeckí vedci (doktor Islam, profesor Fischer a spol.) z Nemeckého centra pre neurodegeneratívne choroby a Univerziténeho lekárskeho centra v Göttingene v Nemecku našli sedem mikroRNA často spojených s kognitívnym poklesom súvisiacim s vekom u myší. Potom korelovali tieto mikroRNA s ich známymi funkciami v ľudských génoch, ktoré identifikovali celogenómové asociačné štúdie (GWAS).

Vedci porovnali svoje výsledky myšej mikroRNA so 709 ľudskými génmi súvisiacimi s kognitívnymi funkciami u zdravých jedincov. Tri mikroRNA, ktoré regulujú gény u kognitívne poškodených myší, boli opakovane spojené s kľúčovými génmi v kognitívnych funkciách človeka.

Na ďalšiu podporu svojich výsledkov vedci vložili tri mikroRNA do bunkových kultúr myšieho hipokampu, časti mozgu zodpovednej za pamäť. Potvrdili, že zvýšená expresia týchto troch mikroRNA (riadiacich mRNA) v bunkovej kultúre narušila nervovú funkciu a plasticitu, teda schopnosť nervov meniť sa v reakcii na skúsenosť a zranenie.

Vedci potom priamo zmerali tri mikroRNA prítomné v mozgu kognitívne poškodených myší a zistili ich vysoké hladiny. Nakoniec porovnali svoje výsledky s výsledkami predchádzajúcich štúdií a predbežne spojili tieto mikroRNA s neurozápalom a bunkovým stresom.

„Výskumníci poznamenali, že cirkulujúce mikroRNA sú spojené s kognitívnymi funkciami u mladých/zdravých jedincov. Pomocou myších modelov vedci identifikovali „obiehajúce tri mikroRNA podpisy“ v krvi, ktoré sú zvýšené u pacientov s miernou kognitívnou poruchou

(MCI) a naznačujú zvýšené riziko budúcej konverzie z MCI do Alzheimerovej choroby,” zhrnula pre MedicalNewsToday doktorka Verna R. Porter.

O myšiach a mužoch

U myší vysoké hladiny troch mikroRNA korelovali s kognitívnym poklesom. Je však možné extrapolovať tieto výsledky na ľudí? A mohlo by množstvo troch mikroRNA predpovedať kognitívne poškodenie skôr, ako sa objavia klinické príznaky demencie?

Vedci študovali účastníkov z rôznych vekových skupín v prierezových štúdiách. Najskôr analyzovali plazmu jedincov s miernou kognitívnou poruchou. V porovnaní s kognitívne zdravými ľuďmi mali ľudia žijúci s miernou kognitívnou poruchou výrazne zvýšené hladiny mikroRNA.

Vedcov zaujímalo, či sú tri mikroRNA vyššie u ľudí s miernou kognitívnou poruchou, u ktorých sa rozvinie Alzheimerova choroba. Analýzou vzoriek krvi z minulosti sa dozvedeli, že ľudia s vyššími hladinami troch mikroRNA s väčšou pravdepodobnosťou prejdú zo stabilnej miernej kognitívnej poruchy do Alzheimerovej choroby ako ľudia s nižšími hladinami.

Taktiež merali mikroRNA v mozgovomiechovom moku ľudí žijúcich s miernou kognitívnou poruchou a zistili výrazne zvýšené hladiny. Navrhujú možné mechanizmy u ľudí, výskumníci študovali kultúry ľudských mozgových buniek. Podobne ako u predtým študovaných kultúr myších mozgových buniek, zistili zníženú neuronálnu synaptickú funkciu a zvýšený bunkový stres.

Vedci si potom položili otázku: „Môžeme zasiahnuť do funkcie týchto zvýšených troch mikroRNA a zvrátiť poškodenie mozgových buniek?“ Odpoveď však bola „možno“. Aby to vedci otestovali, vyvinuli inhibitor každej z troch mikroRNA. Myšiam s patológiou podobnou Alzheimerovej chorobe vstrekli tri inhibitory mikroRNA (anti-miR), pričom zistili, že to zlepšilo výkonnosť zvierat v stratégiách učenia závislých od hipokampu, ako je napríklad útek z vodného bludiska.

„Terapeutická nádej spočíva v tom, že zameraním sa na tieto skoré biomarkery choroby, teda zacielením na všetky tri mikroRNA pomocou anti-miRs, môžeme byť schopní zlepšiť kognitívny pokles u ľudí, ako sa ukázalo pomocou myších modelov,“ vysvetlila pre MedicalNewsToday Verna R. Porter.

Vedci uznávajú, že pri Alzheimerovej chorobe pravdepodobne zohráva úlohu mnoho ďalších komplexných rizikových faktorov. Vďaka tomu môže vysoko účinná terapia vyžadovať reguláciu niekoľkých molekulárnych procesov.

Ako opísala pre MedicalNewsToday doktorka Porter, vedci dôsledne študovali proteínové usadeniny v mozgu, nazývané beta-amyloidy, ako potenciálnu príčinu Alzheimerovej choroby. Beta-amyloid je hlavnou zložkou senilných plakov a neurofibrilárnych klobiek, ktoré boli nájdené v mozgu pacientov s Alzheimerovou chorobou.

„Zdá sa, že akumulácia beta-amyloidu v mozgu môže narušať komunikáciu medzi mozgovými bunkami u ľudí žijúcich s Alzheimerovou chorobou. Početné zlyhania klinických skúšok, pri ktorých sa využívajú rôzne anti-amyloidné terapeutické zásahy, boli veľkým sklamaním. Preto sa uvažovalo, že beta-amyloid nemusí byť hnacou silou ochorenia,“ dodala.

Ozrejmila, že namiesto toho môže byť ukladanie beta-amyloidu v mozgu biologickou odpoveďou na nejaký iný potenciálny spúšťač. Z tohto pohľadu by depozity beta-amyloidu predstavovali reziduálne jazvy (následné účinky), ako napríklad jazva, ktorá utesňuje ranu, a nie primárny hnací proces choroby.

„Môže sa teda stať, že anti-amyloidné terapie sa podávajú príliš neskoro v progresii ochorenia. Novší výskum sa už širšie zaoberá ďalšími potenciálnymi hnacími faktormi ochorenia, ako je ukladanie tau proteínu a potenciálna preventívna úloha úprav životného štýlu, napríklad diét, cvičení, spánku,“ spresnila.

Minimálne invazívne

Najslubnejším výsledkom novej štúdie, podľa nej je, že tri mikroRNA sa javia ako vhodný, minimálne invazívny biomarker. Ľahko sa merajú i v bežných krvných vzorkách, dokonca aj pri pichnutí do prsta.

„U ľudí žijúcich s kognitívnym poklesom môže včasná detekcia zvýšiť ich šance na úspešnú terapeutickú intervenciu s existujúcou liečbou alebo budúcimi novými prístupmi založenými na RNA zameranými na podpis troch mikroRNA,“ priblížila Verna R. Porter.

Na záver uviedla, že v súčasnosti je naliehavá potreba molekulárnych biomarkerov, ktoré sú minimálne invazívne a sú schopné odhaliť človeka s rizikom vzniku tohto ochorenia čo najskôr. V USA bude, podľa nej, žiť s Alzheimerovou chorobou do roku 2050 takmer 14 miliónov ľudí, ak nástup ochorenia neoddieli včasná diagnostika a liečba.

„Dúfame, že jednoduché prístupy, ako je krvný test, by mohli byť použiteľné v kontexte rutinných skríningov s cieľom identifikovať pacientov s rizikom rozvoja Alzheimerovej choroby, ktorí by potom mohli podstúpiť ďalšiu diagnostiku,“ uzavrela pre MedicalNewsToday doktorka Porter.

Zdroj: Pixabay

Situácia na Slovensku

Na prevenciu demencie na Slovensku už druhý rok upozorňuje aj Nadácia SOCIA (Nadácia na podporu sociálnych zmien), ktorá počas najbližších dvoch týždňov bude spoločne s partnermi informovať verejnosť o viacerých preventívnych aktivitách, vrátane včasného vyšetrenia pamäti. Tento typ vyšetrení sa realizuje v ambulancii klinického psychológa. Je neinvazívne a dokáže včas poodhaliť začínajúce problémy s pamäťou. Možno ho absolvovať osobne alebo online.

Ako upozornili členovia nadácie, s demenciou žije vo svete viac ako 46 miliónov ľudí a demencia Alzheimerovho typu patrí podľa Svetovej zdravotníckej organizácie medzi desať hlavných smrteľných ochorení.

Odhaduje sa, že týmto ochorením trpí na Slovensku približne 60 000 pacientov, o ktorých sa stará až 150 000 opatrovateľov. V roku 2040 sa však počet pacientov na Slovensku môže zvýšiť až trikrát.

Na Slovensku je demencia dlhodobo podceňovaná a vnímaná ako ochorenie starých ľudí. Nadácia SOCIA sa preto v rámci kampane „Staroba sa nás dotýka“ , rozhodla upriamiť pozornosť na prevenciu tohto stigmatizovaného ochorenia. Napriek tomu, že ochorenie najčastejšie postihuje starších ľudí, lekári varujú, že ako včasný typ sa môže začať už po štyridsiatke.

„Demencia je termín, ktorým označujeme súbor určitých príznakov. V praxi rozlišujeme rôzne typy demencií, sú však jednými z najčastejších ochorení mozgu v starobe. Najčastejším ochorením, ktoré vedie k rozvoju demencie, je Alzheimerova choroba. Ide o ochorenie, ktoré sa prejavuje predovšetkým začínajúcim sa zhoršovaním pamäti,“ priblížila Petra Brandoburová , psychologička z Centra MEMORY v Bratislave .

Ako doplnila, demencia je dôsledok poškodenia mozgu, hlavne mozgovej kôry a neskôr aj ďalších mozgových štruktúr, neurodegeneratívneho ochorenia mozgu (ide o degenerovanie nervových buniek), dôsledok škodlivých procesov (otrava organizmu, úraz hlavy) či poškodenie cievneho zásobenia mozgu.

Podľa odborníkov prevenciou možno ochoreniu predísť, alebo ho podchytiť včas a zmierniť tak jeho priebeh neskôr v starobe. „V súčasnosti máme dostupné dôkazy o krokoch, ktoré vedú k významnému zníženiu rizika vzniku a rozvoja demencií. Patria k nim najmä roky nášho formálneho vzdelávania a učenia sa, vrátane kognitívneho tréningu, pravidelná fyzická aktivita, konzumácia tzv. stredomorskej stravy, ďalej nefajčenie, mierna konzumácia alkoholu a pravidelná sociálna aktivita,“ objasnila doktorka Zuzana Katreniaková, z Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ak sa rozhodnete pre vyšetrenie pamäti, pre jednoduchú registráciu bude prihlasovací formulár na stránke www.socia.sk dostupný do 8. novembra. Vyšetrenie je bezplatné a nie je k nemu potrebný výmenný lístok. Ide o približne 45-minútové sedenie so psychológom, ktorý otestuje, ako je na tom vaša pamäť.

Autor: kš, kš

Celonárodná štúdia štartuje: Konečne spoznáme fakty o protilátkach u Slovákov [🔗](#)

📅 2. 11. 2021, 19:54, Zdroj: mediweb.hnonline.sk [🔗](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: mt, mt, Jana Andelová. Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Užívateľov za deň: 1.1 tis. GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 184 Eur

Nezaočkovaným dobrovoľníkom po odbere krvi stanoví prítomnosť a hladinu protilátok proti vírusu SAR-CoV-2.

Ústav epidemiológie Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave začal zber vzoriek a údajov pre celonárodnú séroepidemiologickú štúdiu na zistenie stavu premorenosti populácie ochorením Covid-19. „Celkovo bude odobraných 5000 vzoriek od nezaočkovaných dobrovoľníkov na cca 40 lokalitách Slovenska. Touto štúdiou zmapujeme momentálny stav imunity/vnímanosti obyvateľstva a budeme vedieť odhadnúť ďalší vývoj,“ informoval Ústav epidemiológie LF UK.

Prítomnosť a hladinu protilátok v dôsledku prekonania infekcie Covid-19 stanoví metódou ELISA z kapilárnej krvi po odbere z prsta ruky. Ide o neinvazívny zákrok, ktorý budú vykonávať zdravotnícki pracovníci alebo študenti 4. až 6. ročníka lekárskej fakulty. Účastníci štúdie dostanú informácie o výsledkoch niekoľko dní po odbere.

„Je to reprezentatívna vzorka, čiže potom budeme vedieť výsledky zovšeobecniť na celé Slovensko. Keď zmapujeme stav imunity tejto nezaočkovanej populácie s tým, že vieme počty ľudí, ktorí sú zaočkovaní v daných lokalitách, tak budeme vedieť vypočítať, aká proporcia ľudí v danom regióne je vnímavá, čiže môže ochorieť. A keďže poznáme vekové zloženie populácie, vieme z toho predikovať, koľko ľudí skončí v nemocnici, koľko bude potrebovať zdravotnú starostlivosť,“ povedala epidemiologička a prednostka Ústavu epidemiológie LF UK doc. MUDr. Alexandra Bražinová, PhD., MPH., v rozhovore pre Zdravotnícke noviny .

Účasť je anonymná

Do štúdie sa môžu prihlásiť dobrovoľníci po splnení niekoľkých podmienok. Musia byť starší ako 12 rokov, nezaočkovaní a musia mať trvalé alebo prechodné bydlisko v bratislavských mestských častiach Ružinov, Nové Mesto, Devínska Nová Ves, Lamač, Petržalka, ďalej v Kolárove, Hurbanove, Komárne, Domaniži, Stupnom, Prečíne, Hornej Marikovej, Považskej Bystrici, Klokočove, Skalitom, Turzovke a Čadci.

Nábor dobrovoľníkov sa uskutoční v spolupráci s miestnymi úradmi, ktoré oznámia bližšie informácie o štúdiu v jednotlivých lokalitách. Účasť v štúdiu je anonymná.

Štúdiu iniciovalo Ministerstvo zdravotníctva SR, odbery budú vykonávať pracovníci Ústavu epidemiológie LF UK a Ústavu epidemiológie LF **UPJŠ** v Košiciach. Diagnostiku vzoriek zabezpečí Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied, na vyhodnotení dát budú spolupracovať odborníci z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského a Inštitútu zdravotných analýz na ministerstve zdravotníctva.

Autor: mt, mt, Jana Andelová

Fakulty a ústavy UPJŠ

Predbežný prehľad udalostí na stredu 3. novembra [✉](#)

☑ 2. 11. 2021, 9:51, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy ÚPJŠ**, Kľúčové slová: **Lekárska fakulta ÚPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: I. Matejíčka

popoludní: D. Macková

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Trenčiansky robotický deň (3. - 4. novembra)

15. ročník Medzinárodnej súťažnej prehliadky robotov

Trenčín, Expo center, K výstavisku 447/14

Delegácia poslancov Európskeho parlamentu navštívi osady na východe Slovenska (3. - 5. novembra)

Košice, Luník IX

08.25 Pracovný program predsedu vlády SR Eduarda Hegera + TK

08.25 h - Prehliadka ústavu, stretnutie s predstaviteľmi

Košice, Ústav materiálového výskumu SAV, Watsonova 47

09.40 h - Stretnutie so študentmi **lekárskej fakulty**

10.30 h - Diskusia s predstaviteľmi **a** študentmi ÚPJŠ KE na tému budúcnosti školstva

11.30 h - Stretnutie s rektormi košických univerzít na tému inovačný klaster

Košice, **Lekárska fakulta ÚPJŠ**, Trieda SNP 1

12.00 h - Stretnutie s vedením Vysokošpecializovaného odborného ústavu geriatrický sv. Lukáša.

Košice, Strojársená 13

14.00 h - Prehliadka 11 km dlhej cyklotrasy na bicykli v sprievode Zorana Bosáka z OZ KE.CY (Košické cyklotraily), mestskej cyklokoordinátorky Sone Antalovej **a** cyklistu Michala Luntera

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Po 14.00 h - TK, na ktorej predseda vlády zosumarizuje regionálny výjazd.

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

08.45 Výbor NR SR **pre** obranu **a** bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie **A**. Dubčeka 1

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie **A**. Dubčeka 1

Text, Zvuk

09.00 Online Deň otvorených dverí Univerzity Komenského v Bratislave

Pripojiť sa bude možné prostredníctvom stránky <https://zaziden.uniba.sk/den-otvorených-dverí/>.

09.30 TK ZMOS a Slovenského olympijského a športového výboru - podpora rozvoja športu

Téma: Združenie miest a obcí Slovenska a SOŠV začínajú spoluprácu. Cieľom je spoločná podpora rozvoja športu.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

11.30 Konferencia Budúcnosť automobilovej dopravy v Bratislave (2. - 3. november)

Diskutovať budú odborníci hlavného mesta SR, zástupcovia Ministerstva dopravy a výstavby SR, Národnej diaľničnej spoločnosti, Dopravného podniku Bratislava, Krajského dopravného inšpektorátu, Útvaru hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR, Mestskej polície Bratislava, Ministerstva životného prostredia SR, Technickej univerzity v Bratislave a mesta Praha.

Bratislava, Stará tržnica, Námestie SNP 25

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Výsledky kontroly hospodárenia v Rozhlase a televízii Slovenska podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu SR. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na roky 2022 až 2024. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

12.15 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

14.00 TK pri príležitosti otvorenia festivalu 31. Mesiac fotografie

festival potrvá od 2. do 30. novembra

Bratislava, Zoya Gallery, Erdődyho palác, Ventúrska 1

14.00 TK po rokovaní Odborového zväzu školstva a vedy na Slovensku

a partnerských reprezentatívnych organizácií v rezorte školstva

Témy: Novely školských zákonov v regionálnom školstve. Novela vysokoškolského zákona. Osobné výdavky v regionálnom a vysokom školstve (platy). Spoločné vyhlásenie.

Bratislava, hotel Sorea Regia, recepcia, Kráľovské údolie 6

16.00 Nočné pozorovanie netopierov

Večerná vychádzka so sprievodom po Náučnom chodníku malých netopierov spojená s pozorovaním netopierov cez nočné videnie.

Rákoš, pred Baníckou expozíciou, okres Revúca

18.00 Vyhlásenie najúspešnejších športovcov Ministerstva obrany za rok 2021

Banská Bystrica, Štátna opera, Národná 11

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

lk

Autor: LK

Doplnený prehľad udalostí na stredu 3. novembra [📄](#)

📅 2. 11. 2021, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Lekárska Fakulta UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: I. Matejíčka

popoludní: D. Macková

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Trenčiansky robotický deň (3. - 4. novembra)

15. ročník Medzinárodnej súťažnej prehliadky robotov

Trenčín, Expo center, K výstavisku 447/14

Text

08.25 Pracovný program predsedu vlády SR Eduarda Hegera + TK

08.25 h - Prehliadka ústavu, stretnutie s predstaviteľmi

Košice, Ústav materiálového výskumu SAV, Watsonova 47

09.40 h - Stretnutie so študentmi **lekárskej fakulty**

10.30 h - Diskusia s predstaviteľmi **a** študentmi ÚPJŠ KE na tému budúcnosti školstva

11.30 h - Stretnutie s rektormi košických univerzít na tému inovačný klaster

Košice, **Lekárska fakulta UPJŠ**, Trieda SNP 1

12.00 h - Stretnutie s vedením Vysokošpecializovaného odborného ústavu geriatrický sv. Lukáša.

Košice, Strojársená 13

14.00 h - Prehliadka 11 km dlhej cyklotrasy na bicykli v sprievode Zorana Bosáka z OZ KE.CY (Košické cyklotraily), mestskej cyklokoordinátorky Sone Antalovej **a** cyklistu Michala Luntera

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Po 14.00 h - TK, na ktorej predseda vlády zosumarizuje regionálny výjazd.

Košice, parkovisko pred hotelom DoubleTree by Hilton, Hlavná 1

Text, Video, Zvuk

08.45 Výbor NR SR **pre** obranu **a** bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie **A**. Dubčeka 1

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie **A**. Dubčeka 1

Text, Zvuk

09.00 Online Deň otvorených dverí Univerzity Komenského v Bratislave

Pripojiť sa bude možné prostredníctvom stránky <https://zaziden.uniba.sk/den-otvorených-dverí/>.

09.30 TK ZMOS a Slovenského olympijského a športového výboru - podpora rozvoja športu

Téma: Združenie miest a obcí Slovenska a SOŠV začínajú spoluprácu. Cieľom je spoločná podpora rozvoja športu.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

10.00 Odovzdanie šliapacích autíčok materskej školy za účasti starostky Starého Mesta Z. Aufrichtovej

Šliapacie autíčka poslúžia na to, aby sa na nich deti hrovou formou naučili orientovať sa v cestnej premávke.

Bratislava, materská škola, Beskydská 7

Text

10.00 39. rokovanie vlády SR

Vstup novinárov na Úrad vlády SR je cez bránu z Leškovej ulice.

Bratislava, Úrad vlády SR, Námestie slobody 1

Text, Zvuk

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Výsledky kontroly hospodárenia v Rozhlase a televízii Slovenska podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu SR. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na roky 2022 až 2024. Rôzne.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

12.15 Osobitný kontrolný výbor NR SR na kontrolu činnosti NBÚ - mimoriadne rokovanie

Bratislava, Ubytovacie zariadenie NR SR, rokovacia miestnosť č. 71, Námestie A. Dubčeka 1

Text, Zvuk

14.00 TK pri príležitosti otvorenia festivalu 31. Mesiac fotografie

festival potrvá od 2. do 30. novembra

Bratislava, Zoya Gallery, Erdődyho palác, Ventúrska 1

Text, Foto

14.00 TK po rokovaní Odborového zväzu školstva a vedy na Slovensku

a partnerských reprezentatívnych organizácií v rezorte školstva

Témy: Novely školských zákonov v regionálnom školstve. Novela vysokoškolského zákona. Osobné výdavky v regionálnom vysokom školstve (platy). Spoločné vyhlásenie.

Bratislava, hotel Sorea Regia, recepcia, Kráľovské údolie 6

Text, Zvuk, Live

15.30 Vernisáž fotografií Prchavá prítomnosť

Exteriérová výstava v rámci projektu Fotografia v meste. Výstava potrvá do 15. decembra.

Martin, Turčianske kultúrne stredisko v Martine

16.00 Nočné pozorovanie netopierov

Večerná vychádzka so sprievodom po Náučnom chodníku malých netopierov spojená s pozorovaním netopierov cez nočné videnie.

Rákoš, pred Banickou expozíciou, okres Revúca

Text

17.00 Konferencia Budúcnosť automobilovej dopravy v Bratislave - záverečná diskusia

Diskutovať budú: minister dopravy a výstavby SR Andrej Doležal, primátor hlavného mesta SR Bratislavy Matúš Vallo a riaditeľ Útvaru hodnoty za peniaze MF SR Štefan Kišš.

Bratislava, Stará tržnica, Námestie SNP 25

Text

18.00 Vyhlásenie najúspešnejších športovcov Ministerstva obrany za rok 2021

Banská Bystrica, Štátna opera, Národná 11

Text, Video, Foto

18.00 Online diskusia Prečo je doprava v Prešove horúca téma?

Online vydanie diskusie Zastúpenia Európskej komisie v SR zo série Café Európa.

Livestream na FB Café Európa.

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

lk kh

Autor: KH

Slováci sa zapájajú do medzinárodného výskumu sexuálneho správania [↗](#)

📅 2. 11. 2021, 11:43, Zdroj: skolske.sk [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: FF UPJŠ, Oľga Orosová
Užívateľov za deň: 2.8 tis. GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 241 Eur

V uplynulých dňoch začal zber dát v 45 krajinách sveta, pričom súčasťou výskumnej siete je aj Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia **FF UPJŠ** v Košiciach.

Bratislava 2. novembra (TASR) - Košickí psychológovia spúšťajú výskum zvláštností a faktorov sexuálneho správania jednotlivcov na Slovensku. Ide o súčasť medzinárodného výskumu sexuálneho správania dospelých International Sex Survey (ISS). TASR o tom informoval Marián Gladiš z Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (FF UPJŠ)** v Košiciach.

V uplynulých dňoch začal zber dát v 45 krajinách sveta, pričom súčasťou výskumnej siete je aj Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia **FF UPJŠ** v Košiciach. „Sexuálne správanie je integrálnou súčasťou ľudského života, je nielen príťažlivou témou, ale aj dôležitou zložkou zdravia a osobnej pohody každého človeka. Veríme, že aj otázky dotazníka budú určitou inšpiráciou a obohatením úvah o tejto téme. Výskumné dáta zo Slovenska pomôžu významným spôsobom naplniť ciele výskumu a prispieť k prevencii sexuálneho správania, čo má pre zdravie a životnú pohodu každého jednotlivca mimoriadnu hodnotu,“ skonštatovali koordinátori slovenskej časti medzinárodného výskumu **Oľga Orosová**, dekanka fakulty a Ondrej Kalina.

Ako uviedli, zber dát už začal aj na Slovensku. Do anonymného výskumu sexuálneho správania sa môže zapojiť každý účastník starší ako 18 rokov prostredníctvom dotazníka zverejneného na webovej adrese <https://bit.ly/ISS-SLO-SL> .

Autor: TASR

Celonárodná štúdia štartuje: Konečne spoznáme fakty o protilátkach u Slovákov [✉](#)

📅 2. 11. 2021, 19:54, Zdroj: mediweb.hnonline.sk [✉](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: mt, mt, Jana Andelová, Sentiment: Negatívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ, Lekárska Fakulta UPJŠ

Užívateľov za deň: 1.1 tis. GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 184 Eur

Nezaočkovaným dobrovoľníkom po odbere krvi stanoví prítomnosť a hladinu protilátok proti vírusu SAR-CoV-2.

Ústav epidemiológie **Lekárskej fakulty** Univerzity Komenského v Bratislave začal zber vzoriek a údajov pre celonárodnú séroepidemiologickú štúdiu na zistenie stavu premorenosti populácie ochorením Covid-19. „Celkovo bude odobraných 5000 vzoriek od nezaočkovaných dobrovoľníkov na cca 40 lokalitách Slovenska. Touto štúdiou zmapujeme momentálny stav imunity/vnímateľnosti obyvateľstva a budeme vedieť odhadnúť ďalší vývoj,“ informoval Ústav epidemiológie LF UK.

Prítomnosť a hladinu protilátok v dôsledku prekonania infekcie Covid-19 stanoví metódou ELISA z kapilárnej krvi po odbere z prsta ruky. Ide o neinvazívny zákrok, ktorý budú vykonávať zdravotnícki pracovníci alebo študenti 4. až 6. ročníka **lekárskej fakulty**. Účastníci štúdie dostanú informácie o výsledkoch niekoľko dní po odbere.

„Je to reprezentatívna vzorka, čiže potom budeme vedieť výsledky zovšeobecniť na celé Slovensko. Keď zmapujeme stav imunity tejto nezaočkovanej populácie s tým, že vieme počty ľudí, ktorí sú zaočkovaní v daných lokalitách, tak budeme vedieť vypočítať, aká proporcia ľudí v danom regióne je vnímavá, čiže môže ochoriť. A keďže poznáme vekové zloženie populácie, vieme z toho predikovať, koľko ľudí skončí v nemocnici, koľko bude potrebovať zdravotnú starostlivosť,“ povedala epidemiologička a prednostka Ústavu epidemiológie LF UK doc. MUDr. Alexandra Bražinová, PhD., MPH., v rozhovore pre Zdravotnícke noviny .

Účasť je anonymná

Do štúdie sa môžu prihlásiť dobrovoľníci po splnení niekoľkých podmienok. Musia byť starší ako 12 rokov, nezaočkovaní a musia mať trvalé alebo prechodné bydlisko v bratislavských mestských častiach Ružinov, Nové Mesto, Devínska Nová Ves, Lamač, Petržalka, ďalej v Kolárove, Hurbanove, Komárne, Domaniži, Stupnom, Prečíne, Hornej Marikovej, Považskej Bystrici, Klokočove, Skalitom, Turzovke a Čadci.

Nábor dobrovoľníkov sa uskutoční v spolupráci s miestnymi úradmi, ktoré oznámia bližšie informácie o štúdiu v jednotlivých lokalitách. Účasť v štúdiu je anonymná.

Štúdiu iniciovalo Ministerstvo zdravotníctva SR, odbory budú vykonávať pracovníci Ústavu epidemiológie LF UK a Ústavu epidemiológie LF UPJŠ v Košiciach. Diagnostiku vzoriek zabezpečí Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied, na vyhodnotení dát budú spolupracovať odborníci z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského a Inštitútu zdravotných analýz na ministerstve zdravotníctva.

Autor: mt, mt, Jana Andelová